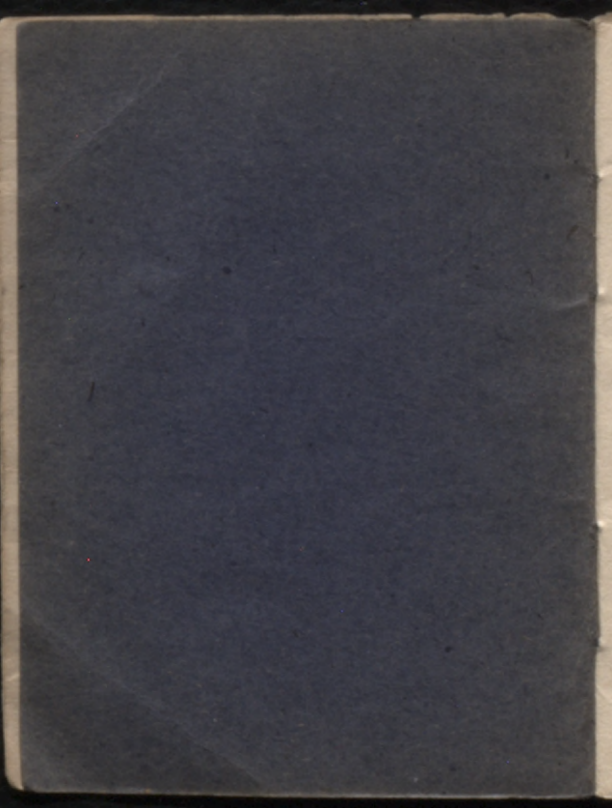

L 90-9
218

Vestules
Solveigai

L $\frac{90-9}{218}$

dubl.
810p

Jānis Grots

*Vēstules
Solveigai*

0309045 382

LATVIJAS VALSTS
BIBLIOTĒKA

~~90-005 30.005~~

*Livijas Ādleris
illustrācijas*

VESTULE MANAI SOLVEIGAI

*Gadiem ilgi jau dzeguze zvana,
Gadiem ilgi jau gaidi Tu mani, —
Solveiga mana!*

*Un nu es Tev rakstu,
Aizlauztiem spārniem,
Kā ērglis, kas kritis no klints,
Es —
Tavs slinkais Pers Gints.*

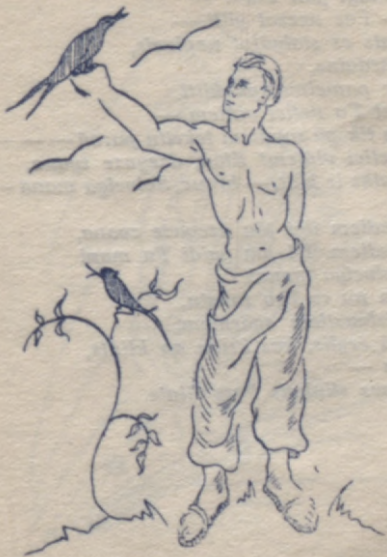
*Bet nu esmu bagāts es kļuvis,
Slavu un mantu Tev guvis,
Un nu Tu simts kamanās vari
Pie manis braukt, —
Uz visu mūžu.*

Un, lūk, kā Tu dari —
Aizej manos mežos un kalnos,
Paņem tur ziemeļbriežus,
Vislabāk tos baltos un salnos,
Tā — ap tūkstoti —
Un simtu katrām kamanām priekšā —
Sēsties tad iekšā —
Un brauc!

Brauc tā pret vakaru,
Saule kad stariem aizvijas spožiem, —
Ēnas tad gašas, —
Tās paņem par grožiem.

Manu pili Tu zini? —
Māja lieliem logiem,
Un vēl lielākiem žogiem.
To otru pili,
Ko Tu man savā vēstulē mini,
Ar vai visas puspasaules grunti,
To es pārdevu,
Kādam dakterim, zviedrim,
Sauc to laikam par —
Akseli Munti.
Viņš, lūk bija,
Uz acīm mazuliet dragāts —
Nopirka, —
Un tā es paliku bagāts.

Līdz pavasaļa plaukumam
Ienesīgs bij arī putnu tirgus —
Venēcijas Svētā Marka laukumam
Un tepat mūsu Vērmaņa dārzam,
Es apgādāju baložus,
Un debesu zilgmei
Miljons cīruļus,
Bet kopš tās dienas,
Kad visas birzes, upes un ezerus,
Ar visām salām un pussalām,
Nobārstīju ar lakstīgalām,
Nav vairs man miera ne mirkli
No mīlētāju pateicības vēstulēm.

Skaugi gan saka: —
— Tas neesot gliti —
Pats es staigājot noplucis,
Bārdains,
Ar pamelnu apkakliti.
Bet Tu netici viņiem —
Es tik pa sapņiem iekritu purvā — — —
Netici viņiem! Klau, dzeguze zvana,
Laiks ir klāt, — brauc, Solveiga mana —

Gadiem ilgi jau dzeguze zvana,
Gadiem ilgi jau gaidi Tu mani
Solveiga mana!
Un nu es Tev rakstu,
Aizlauztiem spārniem,
Kā ērglis, kas kritis no klints,
Es —
Tavs slinkais Pers Gints.

AICINĀJUMS

Maigā un gaišā!
Kā rasas piliens tik tīra,
Kā lietus lāse tik dzidra,
Tālu kas dzīvo aiz mežiem,
Aiz kalniem un lejām,
Zem ziemelu padebešiem,
Solveiga mana,
Kas sēro un skumsti, —
Nesatumsti!

Vēl mana dzīve nav galā,
Kaut arī es esmu
No sapņotāju ģints,
Es —
Tavs slinkais Pers Gints.

*Bet nu es Tev rakstu,
Pievēris acīm augšējo plakstu,
Un nezinu kāpēc
Mitrums tur zogas,
Kaut manos dārzos jau kvēlo
Brūnas un iesārtas ogas,
Un no sudraba ābelēm krīt
Āboli zelta.*

*Solveiga, tici —
Dzīve nav velta,
Kaut arī es esmu
No sapņotāju cilts,
Taču zem kājām man
Mūžam auglīga smilts.*

*Zini, nupat es ieguvu
Visas piejūras kāpas,
Pārvērtu dārzos un druvās,
Vārpās un zaros iededzu lāpas,
Un nu Tu vari braukt
Pie manis kaut naktī.*

Tomēr brauc labāk no rīta,
Lēkta staros,
Manā zeltā kad tīta
Jūra un zeme,
Zālē, lapās un zaros
Kad turas vēl rasa.

Un tad Tu apbirsi
Pērlēm, dimantiem maniem,
Un cīrulu zvaniem,
Prei Tev izies
Mani milzīgie ganāmpulki
Ar tukstoš ganiem.

Neapjūc tikai pārlietu,
Kad sāks skanēt stabules rāmas,
Un kad starp ganiem
Būs arī dāmas, —
Arī gani mīl,
Un skaisti pie tam,
Viņu sasielam sieram,
Lai turas tas kopā,
Vajadzīgs skūpst.
Arī mūsu dvēseles mieram
Vajadzīgs skūpst

Un nu brauc!
Bet ja Tavs kuģis
Gājis jau bojā,
Kājām tad nāc.
Staru tiltu pār jūru Tev ceļu,
Zvaigzni pie zvaigznes kā akmeņus
velšu.

Un tad Tu pār dzilumiem nāksi
Pati kā zvaigzne tik tīra,
Kā lietus lāse tik dzidra,
Tu, kas dzīvo tālu aiz mežiem,
Aiz kalniem un lejām,
Zem ziemeļu padebešiem, —
Solveiga mana!

VAĀVIKSNA UN VAKARBLĀZMA

Solveiga mana,
Ilgi un tālu
Aiz dienu un mēnešu lejām,
Aiz gadu kraujām un kalniem,
Manas ilgas kas gani
Zālainās ganībās,
Biklas un straujas
Kā avis un briežus,
Un kas viņas dzirdi
Pie avota dzidra
Ar savu sirdi,
Tu, kas ik mirkli
Gaidi vēl mani,
Kamdēļ Tu domās sev jautā: —
— Kas ir tas meistars,
Kas tā par roku,
Debesu velvē kas uzvelk, —
Kā spožu skrējienu beidzis
Ērglis uz klints, —
Vaļavīksnas loku?
— Es tas, Solveiga, esmu,
Es, —
Tavs slinkais Pers Gints.

*Starp upju krastiem
Gaidu es Tevi,
Bet Tu neredzi mani,
Kaut manas ilgas,
Biklas un straujas
Kā avis un briežus,
Tu sargā un gani.*

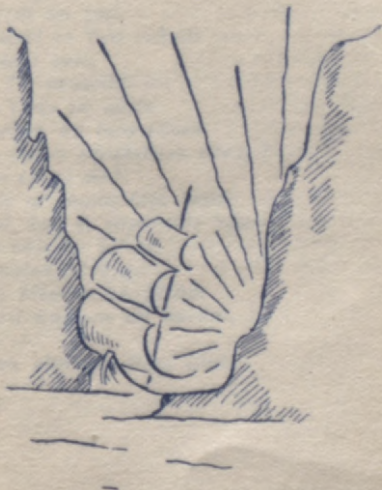
*Un tad es pacelu gaisos
Uz saviem pleciem un rokām
Manas brīnišķās māsas —
Septiņas skaitā —
Un visas tās —
Vaļavīksnas krāsas.
Un tad viņas sauc: —
— Solveiga, nāc!
Solveiga, brauc!*

Taisni tai krastā,
Kur vaļavīksna blāv,
Kā ērgļa spārni pie klints,
Gadiem ilgi tur stāv,
Gadiem ilgi tur gaida
Tevi, tik Tevi —
Tavs slinkais Pers Gints.

Bet Tu nenāc —
Tu nebrauc —
Vaļavīksna dziest,
Saule tik karsta? Ak, nē jau —
Lietus sāk acīs man riest.

Un tad Tu, liekas man, jautā: —
— Kas ir tas meistars,
Un roka, kas glezno
Bezgala skumjo un grezno
Vakara blāzmu?
Dziestošo vakara blāzmu,
Kufu Tu vēro un sēro.
— Es esmu tas meistars,
Un rādu Tev,
Kur es vakaros mītu —
Blāzmas dziestošo staru
Gaistošos akvareļos
Es ik vakaru krītu
Pie kājām Tev celos.

Nu Tu zini, kur mītu —
Nāc!
Nāc, Solveiga mana,
Caur nakti ar rītu.

— 1 —

PEDEJĂ VESTULE

Solveīga mana,
Dzirdi un jūti,
Varbūt es Tev rakstu
Pēdējo reiz,
Jo Tu neatbildi —
No tevis ne vēsts.
Varbūt, ka tavs vārds
No dzīvo sarakstiem dzēsts?
Kas to lai zin?
Reiz ar manu bija tāpat,
Tad, kad es sapņotājs biju —
Ka vējš uz klints,
Šūpojos, skrēju,
Pār klintīm un jūfām
Līdzī kuģiem un bufām,
Es, —
Tavs slinkais Pers Gints.

*Bet nu esmu reāls es kļuvis,
Atkal cilvēka izskatu guvis,
Slavu un mantu.
Arī gudrībās cenšos,
Piebešu galvu graudiem kā klēti —
Pušķinu lasu.
Ibsenu. Gēti.
Pat Kantu.*

*Mijkrēšļa stundās es raugos
Savā pils logā,
Un domās noglāstu Tevi
Ar ziedu zilu. Ar zeltītu vārpu.*

O, ja Tu zinātu,
Cik daudz man vārpu un ziedu,
Tevis tik trūkst,
O, ja Tu zinātu,
Cik daudz man mežu un lauku
Un dzīrām kristalla trauku,
Ko pacienāt Tevi un sevi
Ar bezgala prieku.

Katru dienu es lieku
Simts straujākiem zirgiem,
Simts brašākiem kalpiem
Braukt pāri kaut Alpiem
Uz pasaules tirgiem,
Un nopirkt tur visu,
Kas patikt var Tev.

Bet sev?
Man nevajag vairāk nenieka,
Tik Tevis.

Pils logiem gan visiem
Ir izbirušas rūtis,
Bez pamatiem grūst
Arī stalli un kūtis,
Bet saule logos iespīd tāpat
Un lietus aiz logiem
Šalko tāpat.

Valas brīžos,
Gaidīdams Tevi,
Es rotalājos ar sīpolu,
Es viņu lobu un lobu.
Viņš ir liels kā mēness,
Kā globuss.

*Un tad es meklēju, pētū,
Kur tad es esmu,
Kur mana pils,
Un kas tad es esmu? —
Apkārt, visapkārt man šalc
Mūžības okeans zils.*

*Dzilāk tad sīpolu lobu,
Līdz samitro acis.
Kodola nav, —
Jā, kas tad es esmu?
Varbūt to Tev pateiks,
Kad būšu es miris,
Mans kapuracis?*

Drīzi vai mīršu?
Vai rakstu Tev pēdējo reiz?

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309045382

31-